

За начало на музей и музейно дело в Бяла черква можем да посочим месец август 1928 година, както е вписано в годишния отчет от Управителния съвет на Белочерковското читалище „Труд“ за 1928 г.⁶ Същата година на основаване на музея е посочена и в сведенията, изпращани от читалището за статистиката, за археологическите, етнографските и други музеи и сбирки.⁷

Преглеждайки годишните отчети за състоянието и дейността на читалище „Труд“ в с. Бяла черква, можем да проследим началните стъпки от създаването на читалищния музей, както и броя на постъпилите музейни предмети и обособяването на отделите и фондовете. Първите сведения са от 1928 година за предадени от Антон Йоакимов 16 книги ръкописи на Васил Неделчев.⁸

От читалищния отчет за дейността на Управителния съвет през 1929 година научаваме, че е направено разширяване на музея с нумизматични и археологични отдели.⁹ Тук вече присъства отчитането на музейна дейност като самостоятелен раздел. Интерес представляват сведенията, посочени тук, за формирането на отделите и обогатяването на музейните фондове, а именно : В отдела за библиографични рядкости са постъпили 79 тома книги от библиотеката на даскал Васил Неделчев, 5 книги от библиотеката на поп Гавраил, издания и ръкописи на свещеник Франгов и ръкописни тетрадки на учителя Пенчо Крушев. Посочват се 181 стари книги и ръкописи, заведени в музейния библиографичен отдел. В отдела за нумизматика са постъпили 100 броя антични меднобронзови и сребърни монети /римски, византийски, гръцки и български/ и 208 броя монети от новите времена на различни народности /турски, сръбски, руски, български, немски, френски и др./, 24 български и 45 чужди банкноти, излезли от обръщение.

В археологическия отдел са постъпили през същата година бронзови пафти, гривни, каменни оръдия, копия и др.¹⁰

Ценен документ за изследване историята на музеите в Бяла черква е запазеният в Историческия музей хронологически каталог на музея на читалище „Труд“ – с.Бяла черква от 1929 година .Той ни дава пълна представа

7. ТДДАВТ, ф.41к,оп.1,а.е.36,л.20

8. ТДДАВТ, ф.41к,оп.1,а.е.6,л.132

9. ТДДАВТ,ф.41к,оп.1,а.е.6,л.141

10. ТДДАВТ,ф.41к,оп.1,а.е.6,л.144-145